N°. 8. **1861.**

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag **17 Januarij.**

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Aankondigingen

VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

BEKENDMAKING.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland maakt bekend, dat, volgens beschikking van zijne exc. den minister van binnenlandsche zaken van den 8 dezer, no. 153, 3de afdeeling, het kanaal van Neuzen in het belang van de in Nederland en Belgie uit te voeren werken, zal worden afgetapt, van den 1 tot den 15 mei aanstaande.

Middelburg, den 14 januarij 1861.

De commissaris des konings voornoemd,
R. W. v. LIJNDEN.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 16 januarij.

De telegrafische berigten omtrent den waterstand, door de Nederlandsche staatscourant van 13 en 14 dezer medegedeeld, zijn voor het oogenblik niet verontrustender. Zij behelzen uit Zalt-Bommel de mededeeling van 12 dezer ten 8 ure, dat alstoen het ijs vast zat en de dijken zich in goeden staat bevonden. Eene opening in den Meidijk, van 30 el en bijna 2 el diep, werd verder doorgestoken. Voor het overige worden de kistingen overal met kracht voortgezet en zat het ijs in de Maas, de Merwede en de Killen overal vast.

In het nommer dier courant van 15 dezer wordt van den 14 uit Zalt-Bommel gemeld, dat een der dijkbreuken bij Zuilichem door ijsschotsen is verstopt, terwijl de andere langzaam is vloeijende. Van den vorigen dag berigtte men dat het overstroomingswater bij de stadsgrens vallende was, terwijl de dijken zich in goeden staat bevonden.

Uit Hardinxveld werd geseind dat door verruiming der opening in den Meidijk, het overstroomingswater in den Bommelerwaard 0,23 el was gedaald.

Ook te Gorinchem en Heusden hebben zich commissien gevormd tot ondersteuning der hulpbehoevenden. Door laatst bedoelde is in de staatscourant eene nominatieve lijst geplaatst van al de personen die uit de omliggende plaatsen in de kazerne, consistoriekamer en elders van harentwege verpleegd worden, ongeveer ten getale van 180. Dit getal moet echter zaturdag reeds tot 332 zijn geklommen.

Bij Nijmegen en Arnhem hebben de Waal en de Rijn zich mede vastgezet. Op eerstgenoemde plaats is daarna het water jl. vrijdag aanmerkelijk gezakt, hetwelk der benedenstad veel verligting gaf, daar de gestelde dammen waren doorgebroken en vele huizen reeds in het water stonden. De hoogste waterstand was daar 6,93 el.

Op last van het gemeentebestuur van Arnhem zijn de noodige maatregelen genomen om terstond nooddammen ter beveiliging der stad te kunnen opwerpen.

Uit 's Hertogenbosch wordt aan de Utrechtsche courant gemeld dat aldaar vrijdag reeds 4 à 5000 menschen waren ingekwartierd, terwijl nog op den duur alle beschikbare rijtuigen werden uitgezonden naar Hedel, om van daar menschen te vervoeren. Onophoudelijk rijden er vrachtkarren met levensmiddelen om de menschen op de dijken te voeden. Het brood wordt door de maréchaussées, namens den officier van justitie bij de bakkers opgehaald, en deze verpligt om dagelijks een zeker aantal brooden te leveren. Men verzekert dat in de afgeloopene week des nachts eene vrouw op den dijk van tweelingen is verlost. Eene andere is, drie dagen na hare bevalling, tot over den hals in het water moeten loopen; haar kind, dat zij op den arm droeg, is verdronken. Tot overmaat van ongeluk moet de school te Hedel eene prooi der vlammen zijn geworden, zonder dat aan blusschen te denken viel.

De officieren van gezondheid te 's Bosch zijn gelast alle ongelukkigen ten dienste te staan, daar de burger-geneesheeren onmogelijk allen kunnen helpen.

Behalve de markt en eenige hooger gelegene buurten staat alles te 's Bosch onder water.

Uit Tiel wordt aan de Amsterdamsche courant geschreven, dat het behoud van den Tielerwaard grootendeels te danken is aan den ijver van den ingenieur van den waterstaat J. van der Toorn en den nood-heemraad Verstegen. Dingsdag den 8 dezer in den namiddag van 2 tot 5 ure liep de dijk bij Heesselt over en sloegen er stukken uit de binnenglooijing weg. Bij het dreigende gevaar zagen genoemde heeren zich door bijna al het werkvolk verlaten, maar zelven bleven zij bezig om bossen stroo te stampen tegen de kruin der buitenglooijing en de losse tuinen der kisting. Aan de strenge vorst was het te danken dat het aangebragte stroo met de takkebossen bestand bleven tegen den overloop van het water. Nadat men zich op die wijze meer dan een u[illegible]pen geweerd had, minderde het gevaar, en toen vervoegden zich weder eenige personen bij hen en begon men mest aan te voeren. De bewoonster der achter dit dijkvak gelegene hofstede, eene weduwe wier drie zoons de eenige trouwe helpers gebleven waren, was met de haren buiten zich zelve van dankbaarheid. Zij ontdeed zich van hare eigene kousen, om die aan den ingenieur af te staan, wiens kousen in de volgeloopene laarzen letterlijk vastgevroren waren.

De nadere bijzonderheden welke men uit den Bommelerwaard verneemt, zijn zeer bedroevend. Een groot aantal vee, uit de stallen verjaagd, is òf verdronken, òf loeit nog onverzorgd langs de dijken.

Uit Gorinchem wordt aan de Nieuwe rotterdamsche courant gemeld dat op het fort te Everdingen, omstreeks 500, van dak en have beroofde, ingezetenen van den Bommelerwaard zijn opgenomen. Uit eerstgemelde plaats werd door eenige wakkere varensgezellen in booten een voorraad levensmiddelen, enz., derwaarts overgevoerd, welker aankomst met tranen van dankbaarheid begroet werd.

Bijna ongeloofelijk is de toevloed van bezendingen, welke naar Zalt-Bommel, 's Bosch enz., uit Amsterdam, 's Hage en vele andere plaatsen in natura en in geld geschiedt.

Bij de vereenigde commissie te Amsterdam is reeds meer dan f 20,000, bij die te 's Hage f 13,418.30 ingekomen, terwijl te Rotterdam alleen bij den heer H. Nijgh thans f 4234,34½, en te Amsterdam aan het bureau van het Algemeen handelsblad nog f 2840,39 was ontvangen. Eene te 's Hage gehoudene collecte, bragt ruim f 10,000 op.

Het dorp Rossum is door de bewoners geheel verlaten.

Onder de pogingen welke aangewend worden om den nood te lenigen van de door den watersnood ongelukkig gewordenen, vermelden wij ook het plan van de heeren tooneeldirecteuren Stoete en Schroder om alhier eene voorstelling, geheel tot dat einde te geven.

Ter openbare teregtzitting voor burgerlijke zaken van het provinciaal geregtshof op gisteren, heeft de heer mr. Johannes Spoor, vroeger substituut officier van justitie bij de arrondissements regtbank te Breda, bij koninklijk besluit van 25 december jl. benoemd tot officier van justitie te Middelburg, op rekwisitoir van den procureur generaal, afgelegd de eeden voor de leden der regterlijke magt, zoodanig als die bij art. 29 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie zijn voorgeschreven.

In eene plegtige openbare teregtzitting der regtbank werd die ambtenaar heden namiddag ten half een ure geinstalleerd met de gebruikelijke toespraken.

De voorzitter rigtte, nadat voldaan was aan het rekwisitoir van den heer substituut-officier van justitie tot voorlezing der acte van eedsaflegging, het woord tot den benoemde en wenschte hem geluk als opvolger van een thans door 's konings vereerende keuze in wijderen werkkring geplaatsten man, die gedurende zijn bijna vierjarig verblijf alhier overvloedige bewijzen gaf van grondige regtskennis en volijverige waarneming zijner bediening.

De nieuwbenoemde officier aanvaardde zijne betrekking met een woord van dank en aanbeveling, zoo aan de leden der regtbank en den heer substituut-officier, als aan de leden der balie, die in grooten getale waren opgekomen.

Heden voormiddag stond voor de arrondissements regtbank alhier te regt de heer D. Uyttenhooven, wethouder, ambtenaar van den burgerlijken stand der gemeente Vlissingen, beklaagd van in drie verschillende acten voor hem verleden, en voorkomende in de dubbelen der registers over het jaar 1859 welke ter griffie der regtbank zijn overgebragt, uitkrabbingen en overschrijvingen, in twee van een woord en in de derde van eene letter, te hebben gemaakt of doen maken.

Als deskundigen werden gehoord de heeren J. Meeusen en J. van Sluys alhier, door wien alleen verklaard werd dat de bedoelde plaatsen blijkbaar de sporen van uitkrabbing en overschrijving dragen. De beklaagde heeft de feiten noch ontkend noch bekend.

Het openbaar ministerie rekwireerde schuldigverklaring aan overtreding der artt. 17 en 27 van het burgerlijk wetboek, en veroordeeling in drie geldboeten elk van f 3 en in de kosten.

De heer Uyttenhooven betuigde zijn diep leedwezen, in zijne betrekking te regt te staan, niet voor eenigerlei overtreding ten opzigte van het wezen of den vorm eener te zijnen overstaan opgemaakte acte, maar voor nietigheden, die in geen verband staan tot het wezen der zaak, zoodat naar zijne overtuiging bij het openbaar ministerie wel een geest van vitzucht moet bestaan, om dergelijke feiten tot onderwerp voor eene vervolging te nemen. Hij trad verder in eene uitvoerige verdediging, waarbij hij betoogde dat de artt. 17 en 27 B. W. in dezen geenszins van toepassing zijn, daar de bedoelde overtredingen — aangenomen dat er hebben plaats gehad — toch zeker zouden gepleegd zijn alvorens de onderteekening der stukken plaats had en deze alzoo het karakter van acten verkregen. Dit bewees hij bij analogie met overlegging der andere originele acten, berustende bij het gemeentebestuur. Ten slotte betuigde hij zijne bevreemding, deze vervolging te zien ingesteld door den zelfden ambtenaar, die hem dd. 10 september 1859 beleefdelijk opmerkzaam maakte op enkele soortgelijke onnaauwkeurigheden, opgemerkt in de registers over 1858, terwijl de thans aangevallene acten van vroegere dagteekening dan september 1859 zijn. Hij concludeerde tot vrijspraak.

De heer officier van justitie, jhr. mr. C. J. van Nispen tot Pannerden, ving zijn repliek aan, met de bevoegdheid aan den beklaagde te ontzeggen, om aan het openbaar ministerie vitzucht ten laste te leggen. Heeft men klagten, dan kan men zich tot de hooger geplaatste magten wenden, maar spreker acht geen beklaagde bevoegd zoodanig oordeel uit te spreken.

Hij ging verder na, hoe hij steeds met de meeste welwillendheid de ambtenaren van den burgerlijken stand heeft behandeld en dan ook reeds tweemalen den thans gedaagden op misstellingen opmerkzaam maakte, terwijl ook de in dezen door hem gevolgde weg bewijzen oplevert van zijne goede gezindheid. Ten anderen wederlegde hij de beweringen door den heer Uyttenhooven te zijner verdediging aangevoerd. Ware er gepleegd eene verandering van het wezen der acte, dan zou zulks als valschheid crimineel strafbaar zijn.

De heer Uyttenhooven kwam bij dupliek nog kortelijk op het door hem aangevoerde terug en beweerde volkomen het regt te hebben om bij dergelijke vervolgingen, als zijn gevoelen te kennen te geven dat er bij het openbaar ministerie een geest van vitzucht heerscht.

De heer officier van justitie verzocht aanteekening in het audientieblad, dat door den ambtenaar van den burgerlijken stand ten tweeden male aan het openbaar ministerie vitzucht wordt te laste gelegd.

Daaraan is door de regtbank gevolg gegeven, waarna het onderzoek werd gesloten verklaard en de uitspraak is bepaald op heden over acht dagen.

Bij de kamer van koophandel liggen weder voor belangstellenden ter inzage:

1. Eene gedrukte opgaaf betreffende den handel en de scheepvaart van Groot-Brittanje en Ierland, gedurende de maand en de elf maanden geeindigd den 30 november 1860, en 2. Een verslag van den handel te Bremen, gedurende het jaar 1860.

Bij besluit van den 14 dezer, heeft de koning den heer mr. J. P. J. A. graaf van Zuylen van Nyevelt, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslagen uit de betrekking van minister van buitenlandsche zaken, onder dankbetuiging voor zijne aan den lande bewezene diensten; en gelijktijdig tot minister van buitenlandsche zaken benoemd den heer mr. L. N. baron van der Goes van Dirksland, lid van den hoogen raad van adel.

* Uit Vlissingen meldde men ons gisteren:

Naar ik verneem is door het personeel der marine te Vlissingen, bestaande uit heeren officieren, ambtenaren, mindere geëmploijeerden en werklieden bij 's rijks werf, ten behoeve der noodlijdenden bij den jongsten watersnood, als vrijwillige gift bijeengebragt de som van ongeveer f 350.

Bovendien is door de ekipagien van Z. M. stoomfregat De admiraal van Wassenaer en het wachtschip alhier tot het zelfde doel van een tot 4 dagen soldij afgestaan.

Door den thans heerschenden oostenwind is het ijs voor deze stad weder geheel opgeruimd; wel vertoont zich nog eenig drijfijs op de reede, doch van geen beteekenis.

De toegang tot de havens is daardoor weder geheel vrij en onbelemmerd, en zal dit niettegenstaande de buitengewone vorst nog zeer lang kunnen blijven.

Dat er niet veel meer schepen alhier zijn binnengeloopen, moet waarschijnlijk worden toegeschreven, aan den in het begin geheerscht hebbenden oostenwind, waardoor de schepen in Engeland gebleven of binnen gegaan zijn, daar het reeds geruimen tijd bekend was, dat de haven van Antwerpen toch niet meer te bereiken was.

En heden ochtend:

Op de reede vertoont zich met laag water veel drijfijs, vooral voor Breskens; aan de stranden aldaar zit het vol.

De gemeenschap met de havens is echter nog onbelemmerd, zelfs met laag water.

Naar ik verneem zal de stoomboot De Schelde, heden middag beproeven om naar Breskens te stoomen, doch men vreest dat de wal aldaar niet te bereiken zal zijn.

Heden nacht ten 3 ure teekende mijn thermometer 8 graden F.

Mevrouw Rosa de Vries heeft haar voornemen aangekondigd om eerstdaags te Amsterdam een concert te geven, waarvan de opbrengst zal strekken ten voordeele van hen die door den watersnood hebben geleden.

Ook de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij heeft besloten, om de goederen, bestemd ter ondersteuning van de lijdenden bij den watersnood, kosteloos te vervoeren, onder de zelfde waarborgen als te dezer zake in het jaar 1855 zijn vastgesteld.

---

* Onze correspondent te Amsterdam schrijft ons het volgende, onder dagteekening van 11 dezer.

Aan uw verzoek om een verslag te geven van den feestavond ter herinnering aan N. Pieneman, gisteren in het gebouw Arti et amicitiæ gehouden, voldoe ik gaarne.

Ofschoon door de verschillende nieuwspapieren, over de begrafenis des gevierden kunstenaars nog al, en niet geheel ten onregte, met eenigen ophef gesproken is, had daaraan toch het een en ander ontbroken, was daarbij toch wel iets voorgevallen, dat bij velen teleurstelling had verwekt. Wel hadden in de gedecoreerde zaal van Arti et amicitiæ alle beeldende kunstenaren en vele kunstlievende leden zich verzameld, zoo dat nagenoeg twee honderd personen zich voor het sterfhuis achter de lijkkoets aansloten; wel voerde, nadat de trein, onder statig orgelmuzijk, de nieuwezijds kapel rond gegaan was, Amstels mannenkoor, onder leiding van den verdienstelijken Richard Hol, en bijgestaan door bazuinen, die in het kerkgebouw eene treffende uitwerking maakten, op schoone wijze eene cantate uit, terwijl ook de woorden van H. F. C. ten Kate, den president van Arti et amicitiæ, daarna bij het graf gesproken, gepast, duidelijk en hartelijk waren. De toestand waarin hij verkeerde, het min of meer officieel karakter dat hij vertoonde, moest echter van zelf iets officieels aan zijne taal geven, zoodat hij eerst tegen het einde met eenige regtaf warme woorden den hem zoo dierbaren vriend herdacht, en zijne kunstbroeders toeriep om, door het bevorderen van algemeenen broederzin, in den geest van den overledene te blijven handelen. Niets dan lof voor den voorzitter, want al wat hij zeide moest gezegd worden en hij heeft het goed gezegd, doch regtmatig was toch de wensch dat iemand, die zich geheel vrij gevoelde, met hartelijke taal zou spreken, waar nog zoo veel te zeggen overbleef. Werkelijk werd ook nog het woord gevoerd, en zelfs in verzen maar.... doch genoeg, waar men zou hebben mogen wenschen dat zelfkritiek iemand onthouden had dáár zoo te spreken, zou men haast in verzoeking komen, te kritiseren wat waarlijk daarvoor niet gegeven was. De naam van dien dichter staat in verscheidene nieuwspapieren vermeld, waarom die te herhalen? Genoeg dat na hem, behalve een zeer kort woord van den kunstschilder J. A. Kruseman, geene stem zich meer verhief, en niet eenige daarover waren te leur gesteld, te meer daar niet iedereen wist, dat een paar personen, een geacht predikant, die Pieneman tot in de laatste oogenblikken had bezocht, en een zeer verdienstelijk dichter, door geheel toevallige omstandigheden verhinderd waren aan hun te kennen gegeven verlangen, om voor de groeve hunne hulde neder te leggen, waren verhinderd. Iedere kunstenaar wierp eene schop aarde op de baar, en nadat J. W. Pieneman Boelen, de eenige jongeling die als levend voorwerp, nog de naam van Pieneman draagt, eenige hoogst gevoelige, en daardoor boven alles treffende woorden van dank en rouw had uitgesproken, begaf men zich langzaam uit het kerkgebouw.

Men mag alzoo gerust beweren, dat, hoeveel waarlijk schoons die begrafenis, waarbij zelfs de vorst niet achter gebleven was om zich te doen vertegenwoordigen, ook kenmerkte, er toch velen te leur gesteld waren, en daarom vooral juichte men het plan, om op donderdag den 10en januarij nog een herinneringsfeest te vieren, zeer toe.

Tegen half acht ure des avonds had zich eene menigte in de groote kunstzaal van Arti et amicitiæ begeven. De zaal was met zwarte draperiën, bezaaid met zilveren tranen, versierd. Het prachtig geschilderde portret van Pieneman, vervaardigd door zijn leerling Martens, stond als een middenpunt der draperiën aan een der zijwanden. Daar boven vertoonde zich de lauwer- en de immortellenkrans, en aan de zijden de data van de geboorte en het sterven des meesters. Daar over, als pendant, stond in zilver Pienemans naam, waar boven een zilveren sterrenkrans glinsterde. De zwarte katheder met zilveren kandelabers wachtte nog op den spreker. Aan den muur boven dien katheder een wit met zilver afgezet schild, waarop een palet, op wolken rustende en door de zon beschenen, geschilderd was. De lusters en kandelabers waren gevormd van zilveren fakkels met de vlammen naar den grond gerigt, doodshoofden, beenderen en wit cypressenloof. De kristallen kroonen waren met floers omhuld.

De versierselen waren, behalve de schilden en de verlichting de zelfde als op den dag der begrafenis. Was het goed gezien? Was het dan werkelijk thans een begrafenisfeest? Was het niet veeleer den kunstenaar hulde gebragt, die nog bleef leven in zijne werken? Dit was het gevoelen van enkelen; genoeg dat het geheel iets plegtigs had, wat wel bij den ernst, die hier heerschen moest, voegde.

Te half negen trad de predikant, de dichter, de welsprekende ten Kate op. Hij, de man die thans zoo wel in kerk als in vergaderzaal de massas der hoofdstad tot zich trekt; hij, de man die nog zoo kort geleden in zijn „Watergeus," de welverdiende hulde van zoo vele hoorders had ontvangen; hij die aan eene duidelijke, goed klinkende stem, schoone woorden en periodenbouw weet te voegen, en zoo dikwijls getoond heeft zelf een kunstenaar van hoogen rang te zijn, hij kon ook, als broeder van Artis president, den intiemsten vriend welligt van Nicolaas' talrijke vrienden, beter op de hoogte zijn dan menig ander om ons den overledene naar het leven te schetsen.

En waarlijk, hij deed ons veel goeds, veel schoons, veel waars hooren toen hij ons den gestorvene eerst deed kennen als kunstenaar, daarna als mensch. Krachtig, met breede penseel, schilderde hij ons de hooge verdiensten van den hersteller van Neerlands kunst, J. W. Pieneman, die, in den tijd der wansmaak optredende, geheel alleen dien wansmaak overwon. De vader van Nicolaas werd ook zijn leermeester, en de jongeling mogt onder deze uitmuntende leiding, weldra belangrijke onderscheidingen genieten. Levendig werd N. Pieneman geschetst als nationaal historieschilder, zoo als hij zich vertoond heeft in: de Ruyters dood, den aanslag op Willem I, Vulder bij Magdalena Moons, twee episoden uit het leven van Maurits, enz. De, wat de technische verdiensten betreft, altijd bewonderenswaardige afbeelding van de krooning van Willem II werd te regt voorgesteld als den overgang van den historieschilder tot den portretteur; immers toen een ieder getroffen werd door de sprekende gelijkenis van zoo vele portretten van bekende mannen, wilden ook zeer velen van die hand hun afbeeldsel zien, en, helaas! de kunstenaar in het hoogste genre daalde af, echter alleen wat de keuze zijner onderwerpen betreft, want ten Kate heeft er te regt op gewezen, dat Pieneman toon of kleur, poezij, kracht en houding, d. i. leven aan zijne portretten gaf.

De taak om den kunstenaar Pieneman weder te geven, was niet gemakkelijk; toch slaagde ten Kate daarin, naar het oordeel van velen, beter dan in zijn tweede deel: Pieneman als mensch. „Wat Pieneman voor God was, zal hij voor God te verantwoorden hebben, en het is althans hier de plaats niet om daarover uit te weiden; wat hij echter voor de menschen was, dat is het aandeel dat ons toekomt" deze waren nagenoeg de woorden van ten Kate, en hoewel wij het in den predikant kunnen billijken, dat hij hier bef en mantel niet vertoonen wilde, moest toch, door het wegvallen van datgene, wat zulk een intrinsique deel van den mensch uitmaakt, het godsdienstig beginsel, het beeld van den mensch Pieneman hoogst onvolledig maken. Het is waar, ons werd verteld dat de gunsteling van den vorst ook bij die gunst steeds broeder van elken kunstenaar, steeds humaan jegens allen gebleven is, dat hij een goed en aangenaam voorganger in raad en daad voor zijne discipelen was, dat hij ook veel weldeed, maar wat velen met mij gehoopt hadden, het beeld van Pieneman, in zijne aangename vormen, in zijn jovialen toon als het ware voor ons te zien, de ontwikkeling zijner zoo zeer veranderde godsdienstige gevoelens, in verband met zijne politieke grondbeginselen en de omgeving waarin hij zich bevond, te hooren ontcijferen, dat alles, zóó merkwaardig, wel is waar zóó moeijelijk, maar daarom den spreker zóó zeer waardig, dat alles werd ons onthouden.

Toch maakte de sierlijke rede indruk op alle aanwezigen.

De feestelijkheid was nu geëindigd, doch alvorens men vertrok, nam de president ten Kate nog even het woord. Weldadigheid zeide hij, was een der kenmerken van den overledene; weldadigheid was de schoone deugd, waarin wij hem moesten navolgen, thans vooral nu vele gedeelten van ons land door een vreesselijke ramp, overstrooming, geteisterd worden. Men werd uitgenoodigd om voor de ongelukkige landgenooten, vóór het verlaten der zaal giften te storten.

Zijn wij wel onderrigt, dan is er eene som van ruim honderd zeventig gulden gecollecteerd.

Deze belangrijke avond werd nog verhoogd door het bijzijn van vele verdienstelijke mannen.

Men leest in het Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage.

Z. M. de koning heeft bij de arminrigting alhier en elders, voor zijne bijzondere rekening, eene aanzienlijke hoeveelheid kleedingstukken doen aankoopen, ter onverwijlde uitreiking aan de slagtoffers van den tegenwoordigen watersnood. Bij menigeen wordt thans de dankbare herinnering verlevendigd aan 's konings grootmoedige liefdadigheid, ook tijdens den watersnood in 1849 en 1855.

Volgens het Handels en effectenblad zou de generaal van Swieten, opperbevelhebber van het nederlandsch oost-indisch leger, ook zeer in aanmerking komen voor de eerlang openvallende betrekking van gouverneur-generaal van Neerlandsch-Indie.

De nederlandsche stoompost meldt, dat op 6 dezer met het schip Ternate, kapitein Gors, van Brouwershaven naar Batavia vertrokken zijn de heeren N. H. Henket en J. G. van Gendt Jun, als ingenieurs 2e klasse en G. J. van Doorn, als adspirant-ingenieur. Genoemde heeren zullen op Java, onder de leiding van den heer Stieltjes, die met den heer van Panhuys reeds voor eenige weken derwaarts is vertrokken, werkzaam zijn tot het doen der noodige opnemingen en het maken van plannen voor het ontwerpen van spoorwegen op Java.

Het Haringvliet is sedert verscheidene dagen geheel met drijfijs overdekt, zoodat de overtogt van Hellevoetsluis naar Overflakkée uiterst gevaarlijk is. De post is in de laatste negen dagen, om gemelde reden, slechts driemaal kunnen overkomen en heeft eens dien togt niet zonder levensgevaar volbragt.

Van Zuid-Beijerland wordt gemeld, dat door den brievengaarder A. Snijders aldaar, de brieven te voet over het ijs naar het eiland de Tiengemeten, gelegen in het Hollandsch Diep, bezorgd worden; 39 jaren is het geleden, dat zulks nog eens gebeurde.

De boter voor de stoombooten van Harlingen naar Londen bestemd, is van Genemuiden over het ijs per as vervoerd. Enkele wagens waren bevracht met meer dan 2500 ned. ponden.

Marine en leger.

Zr. Ms. schroefstoomschip Reteh, onder bevel van den luitenant ter zee der 1e kl. jhr. H. P. de Kock, is den 15 december ll. ter reede Teneriffe aangekomen en zoude den 19 dier maand zijne reize naar Batavia voortzetten. Aan boord was alles wel.

Kolonien.

Aan het algemeen overzigt van het Bataviaasch handelsblad van 29 november ontleenen wij het volgende:

Van Banjermassing zijn berigten ontvangen, die op zich zelven niet ongunstig zijn, maar toch op nieuw de overtuiging geven dat de hoofden des opstands niet voornemens zijn zich te onderwerpen. Antasari, Soerapati en Hidaijat schijnen zich wederom toe te rusten om aanvallenderwijze te werk te gaan. Daarbij vermeerdert de ingevallen regen-mousson de ongemakken en vermoeijenissen van den krijg, die reeds zoo veel offers gevorderd heeft. Onze dapperen laten zich echter niet afschrikken. Officieren en manschappen wedijveren in volharding en moedbetoon. Zeer verstandig is de aan de eerstgemelden gegeven order, om zich bij het bestormen eener benting of bij een ontmoeting met den vijand door geene uiterlijke kenteekenen van den soldaat te onderscheiden. Banjermassing zoude anders het graf van de élite onzer officieren geworden zijn. Men koestert eenige hoop zich van Pangeran Moeda, mede een aanvoerder van den opstand, door de insluiting der bende aan wier hoofd hij staat, meester te maken; doch wij stellen weinig vertrouwen in „insluitingen", sinds de geheele bezetting eener door de onzen ingesloten benting het heeft weten te ontkomen.

Men verzekert dat de majoor Verspijck, kommandant der expeditie, zijn ontslag als zoodanig zoude hebben gevraagd, maar dat hem dit op de meest eervolle wijze geweigerd zoude zijn, met wegneming der bezwaren, die hem tot dat verzoek hadden geleid.

Op Ceram duurt de opstand voort, doch wordt met kracht bestreden. Het schijnt dat het zoogenaamde Kakian-verbond dien opstand reeds lang had voorbereid.

Volgens een schrijven in den Singapore Free-Press van ongeveer een maand geleden, zouden de fransche bevelhebbers der zee- en landmagt den last hebben bekomen, na 't einde van den chineschen krijg, Java in bezit te nemen, maar dat zou een moeijelijker in bezitname zijn dan die van Peking. Java gevoelt in 't minst geen roeping om geannexeerd te worden aan Frankrijk, of de voorregten te genieten zijner uitmuntende staats-instellingen. Wij hebben reeds meer dan genoeg aan het fransch-oostenrijksch-Mijersche drukpersreglement.

A propos daarvan. Het is nu 4 jaar geleden dat Batavia's ingezetenen hun bezwaren tegen dat „gewrocht der duisternis" aan de volksvertegenwoordiging hebben medegedeeld, welke bezwaren gegrond bevonden zijn en de veroordeeling van het gewrocht in kwestie hebben ten gevolge gehad. Zou het nog geen tijd worden, aan die veroordeeling uitvoering te geven? De bedreigingen in dat reglement vervat, zijn wel weinig meer dan bullebakken of hoe men die schrikbeelden der kindsche jaren anders noemen moge, maar wie zegt dat zij het blijven zullen? Wat thans een door zijn zwaarte bijna krachteloos wapen is, kan een geducht wapen worden in de hand van een gouverneur-generaal uit de school van den minister van Hall, voor wien ons de hemel behoede.

Want zoo het algemeen verlangen in Indië is dat de heer Pahud door een man van meer dan gewone vastberadenheid moge worden vervangen, men wenscht daarom volstrekt geen Daendels en nog minder een J. C. Baud tot landvoogd dezer gewesten, maar men hoopt dat binnen weinige maanden een man moge gevonden worden die liberale hun uitstekende energie en bekwaamheden met echt liberale beginselen en een helder doorzigt vereenige, b. v. een „voor dit klimaat vervaardigde Thorbecke." Tot nu toe echter weet niemand dien grooten onbekende aan te wijzen, en met bekommering hoort men allen vragen:

„Qui de nous, qui de nous va devenir un Dieu?"

Zonder dat iemand hier of in Nederland durft antwoorden: Me voiçi.

De éénige die het wèl durven zou, is Multatuli, maar dan had hij, om het minste geloof te vinden, zijne „Indrukken van den dag" ongedrukt moeten laten. Dat is een treurig naschrift op „Max Havelaar", en zou bijna doen vermoeden dat hij in die twee deelen tevens zijn eerste en zijn laatste woord gesproken heeft. Dat woord nu is genoeg voor de onsterfelijkheid, maar niet genoeg voor eene plaats in de tweede kamer, en nog minder voor zoo hooge betrekkingen als hem door zijne Tine worden toegedacht.

Te Samarang heeft de burgerij, door een uit haar midden benoemde commissie geschenken doen uitreiken aan de officieren en manschappen, die zich bij den opstand der troepen hebben verdienstelijk gemaakt. De vreemdelingen houden zich nu volkomen rustig, en er zijn eenige pogingen in het werk gesteld om het leven van den soldaat te veraangenamen.

De kapitein der infanterie Imminck, tegen wien ten gevolge der beruchte beschuldiging van den kolonel Kroll tegen den kapitein Timmermans vermoedens waren gerezen, dat hij zich aan pligtverzuim zoude hebben schuldig gemaakt, is — na veroordeeling door den krijgsraad — door het hoog militair geregtshof vrijgesproken.

De met hevigheid gevallen regens hebben veel schade toegebragt aan den nog te veld staanden oogst, vooral aan den tabak, waardoor sommige planters zeer aanzienlijke schade hebben geleden.

Op den 27 dezer heeft z. exc. de gouverneur-generaal den eersten steen gelegd van een nieuw op te rigten hoofdgebouw voor het gymnasium Willem III.

Kunst- of letterkundig nieuws valt niet te vermelden; Batavia is in dit opzigt meer doodsch dan ooit. Misschien zal de gasverlichting daarin eene gunstige verandering brengen — tegen wanneer mogen wij op haar rekenen?

— In een leading-artikel van hetzelfde blad wordt de opi-

umpacht besproken. De laatste verpachtingen hadden weder aanzienlijk meer opgeleverd dan in het vorig jaar, en dit is voor ieder, wien het zedelijk en materieel welzijn der inlandsche bevolking nader aan 't harte ligt dan de uitvoering van staatsspoorwegen in Nederland, een hoogst bedroevend verschijnsel. De verslaafdheid aan de opium heeft op den welvaart en de zedelijkheid der bevolking een noodlottigen invloed. In sommige streken der residentie Kedirie ziet men den landbouwer met zijn opiumpijp aan den arbeid gaan, en het behoort niet tot de zeldzaamheden hem op het veld aan den publieken weg bewusteloos aan te treffen. Zelfs kinderen *van zes of zevenjarigen leeftijd ziet men er schuiven.* In 1851 had de consumtie 4350 amst. ponden bedragen, en daarop werd toen gewezen als op de oorzaak van den morelen en physieken achteruitgang der ingezetenen, het ontstaan van armoede en het begaan van vele misdrijven. En nu — tien jaren later — is het gebruik tot 9750 amst. ponden gestegen. Nu moge het gebruik in Kedirie, in evenredigheid tot de bevolking het sterkste zijn, het is toch bijna overal buiten verhouding tot de bevolking toegenomen.

Het gouvernement schijnt er wel op bedacht te zijn de uitbreiding van het kwaad tegen te gaan, maar de aangewende middelen zijn onvoldoende. De claudestiene invoer kan door het beste douanenstelsel niet worden belet, zoo lang de verkoop niet geheel en onvoorwaardelijk is verboden. „Men moge nu en dan — dus beweert het Bataviaasch handelsblad — een onhandigen overtreder beboeten, die in de meeste gevallen door belanghebbenden toch wordt schadeloos gesteld, maar de ware, de groote overtreders weten zich schotvrij te houden, en hun scherpzinnigheid vindt telkens nieuwe middelen om zich elders dan bij het gouvernement een zoo winstgevend artikel aan te schaffen. Indien er thans veel minder dan vroeger vervolgingen plaats hebben wegens overtreding van het opium-reglement — men kan gerust aannemen dat de oorzaak hiervan niet ligt in de meerdere naauwgezetheid der pachters of smokkelaars."

Zoo nu de geheime invoer niet kan worden verhinderd, dan is het de vraag of men niet alle krachten moet inspannen om het kwaad met tak en wortel uit te roeijen? Of het verlies van dit voordeel niet ruim zou opgewogen worden door dat van meerdere ontwikkeling en zedelijkheid der javaansche natie? Of het geen heiligen pligt is, dien kanker van Java, tevens de schande van Nederland, te doen ophouden? De beantwoording dier vragen kan alleen twijfelachtig zijn voor hen die meenen dat het gebruik van opium niet geheel zoude kunnen worden verboden, zonder gevaar voor de rust des lands of voor het leven van hen die nu eenmaal aan dat gebruik verslaafd geworden zijn.

Deze meening wordt bestreden. De mogelijke malaise van het oogenblik zou weldra vergeten zijn in het genot eener duurzame welvaart. Mogt men er nog aan twijfelen, waarom dan geen enquête ingesteld, of aan een commissie van europeesche en inlandsche hoofd-ambtenaren en geneeskundigen de vraag voorgelegd, of — en zoo ja, op welke wijze — de invoer en het gebruik van opium in onze indiesche bezittingen geheel zouden kunnen worden tegengegaan. Zij zouden natuurlijk ook dan in zekere mate in het geheim plaats hebben, maar de ontdekking der overtredingen zou oneindig ligter zijn, en deze laatste zouden — vooral indien zij bij gedurige herhaling gestreng werden gestraft — spoedig zeer verminderen. Een absoluut verbod is veel gemakkelijker te handhaven dan een zamenstel van verordeningen die het gebruik beperken en de vergunning daartoe van zekere voorwaarden afhankelijk maken.

„Wij stellen ons — aldus eindigt de beschouwing — als voorgangers der javanen op den weg der beschaving; wij roemen op de weldaden die ons verlicht en vaderlijk beheer hun bewijst; wij noodzaken hen om hunnentwil tot een arbeid die hun een karig loon oplevert en de nederlandsche schatkist vult — zullen wij dan onze vaderrol in dit opzigt nog langer blijven verloochenen en aan die minderjarigen den gifbeker blijven aanbieden, dien wij zelve verafschuwen — alleen om een ellendige winst te meer bij zooveel grootere winsten?

„Dat kan de wil niet zijn van het nederlandsche volk, van de nederlandsche regering. Wanneer het ons slechts gelukt mogt zijn beider aandacht te vestigen op een onderwerp van zoo groot belang voor onzen roem en voor het welzijn der Javanen, waarmede ook onze duurzame voorspoed ten naauwsten verbonden is, dan vreezen wij niet dat op onze klagt geen regt zou geschieden. Dan zijn wij overtuigd dat ons weldra een jaarlijksche reden van vreugde zal worden ontnomen *in de mededeeling der gelukkige resultaten van de* verpachting der opium, en eene dagelijksche reden van vreugde zal worden gegeven in de gedachte, dat een zwarte vlek is uitgewischt uit het gedenkboek der nederlandsche voogdij over de javaansche natie".

— De laatste berigten uit Banjermasing zijn gedagteekend Amonthay 20 october. De majoor Verspyck had last gekregen een togt in het noorden te maken en daarna eene zuidoostelijke stelling aan te vallen. Die togt werd met den besten uitslag bekroond, en alle versterkingen werden ingenomen. Menigmaal stonden onze troepen bij overgangen van rivieren een gevecht door met duizende weerbare muitelingen, die blijven doorgaan de onzen in bosschen, kreken en kleine versterkingen aan te vallen. Men ziet aan deze zaak nog geen einde, vooral nu de hoofden der opstandelingen in het rijk Passir zijn tot aankoop van ammunitie en wapenen. Sluipmoord en verraad zijn bij de muitelingen gewone zaken, waartegen men zich niet genoeg kan wachten.

Burgerlijke stand.

Vlissingen, van 5 tot 12 januarij.

Gehuwd: P. J. Sap, jm. 23 j., met S. Robers, jd. 22 jaar.

Bevallen: S. H. Pieterse geb. Bil, d. C. W. van den Bergh geb. Drieöel, d. J. C. Herreman geb. Nyland, z. D. Grummink geb. van Dongen, d. R. J. van Dam geb. Molenkamp, z. A. Laernoes geb. de Bruyn, z. S. P. Hemmekam geb. Verlaat, z. J. J. V. van Ouwerkerk geb. Suyling, z. (doodgeb.)

Overleden: H. K. de Boer, z. 3 w. C. Dekker, wed. E. Louwerse, 74 j. E. Bartels, vrouw van J. W. Bautz, 63 j. P. Loesberg, weduwn. 79 j. J. P. van Dalsum, z. 7 m. J. Boogaard, z. 6 w. H. J. E. Dronrijp, d. 1 jaar.

Goes, van 5 tot 12 januarij.

Bevallen: C. Albert geb. Brik, z. W. E. de Bruyne geb. Nederhand, zoon.

Overleden: E. J. van der Schraven, wed. J. den Hond, 60 j. J. Riemens, wed J. Groeneweg, 72 jaar.

Zierikzee, van 5 tot 12 januarij.

Bevallen: L. Phernambucq geb. Verseput. z. A. Phaff geb. de Vos, d. C. J. de Ronde geb. van Oorschot, z. J. Geers geb. Tuijtel, z. J. Mans geb. Deurloo. d. B. Hogerheyde geb. Berrevoets, d. E. Specht geb. Schoenmaker, z. A. Douw geb. de Waard, zoon.

Overleden: M. M. C. Kooyman, d. 9 m. F. Dobbelaar, man van E. Tideman, 50 j. (wonende te Boschkappelle). M. Brouwers, vrouw van D. van der Weyde, 45 jaar.

Thermometerstand.

14 jan. 's av. 11 u. 24 gr.
15 „ 's morg. 7 u. 16 „ 's midd. 1 u. 20 gr. 's av. 6 u. 16 gr.
's av. 11 u. 12 „
16 „ 's morg. 7 u. 10 „ 's midd. 1 u. 20 „ 's av. 6 u. 22 „

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 11 januarij. Prins Alfred zal binnen weinige dagen zijne reis naar West-Indië en Noord-Amerika aanvaarden. Het linieschip St. George, met 91 kanonnen, waarop Z. K. H. zich inscheept, zal op zijn togt van Portsmouth naar Plymouth bij Osborne aanleggen, opdat de koningin het kunne bezigtigen.

— Onder de liberale leden van het lagerhuis circuleert een adres aan lord Palmerston, waarin wordt aangedrongen op eene vermindering van 's lands uitgaven.

Duitschland.

Weenen 13 januarij. De Neueste Nachrichten meldt uit eene goede bron, dat de porte den verbannen Omer pacha teruggeroepen en hem het opperbevel opgedragen heeft van het leger, hetwelk aan den Donau wordt bijeengetrokken.

— Naar men verneemt, is door een luitenant van het infanterie-regement Nugent een stuk geschut uitgevonden, hetwelk slechts 12 duim lang is en op een grooten afstand eene geduchte uitwerking doet; het kan door een enkel persoon worden vervoerd. De uitvinder is tot kapitein bij de artillerie benoemd en heeft een aanzienlijk geschenk in geld bekomen.

— Uit Krakau wordt berigt, dat de universiteit aldaar is gesloten, dewijl de studenten het besluit hebben genomen om geene voorlezingen bij te wonen dan die gehouden worden in de poolsche taal.

Berlijn 14 januarij. De koning heeft heden de zitting des landdags geopend. Na van het overlijden van koning Frederik Wilhelm IV gewaagd te hebben, spreekt de troonrede van de reorganisatie des legers, welke noodzakelijk was geworden ten gevolge van den pligt om voor de integriteit van den duitschen bodem te waken, alsmede van aanstaande onderhandelingen over een handelsverdrag tusschen het tolverbond en Frankrijk. De betrekkingen tusschen de groote mogendheden worden gezegd, ten gevolge van de persoonlijke ontmoetingen der vorsten steeds van meer verblijdenden aard te worden; daarom betreurt de koning dat de stappen door Duitschland gedaan om een geregelden wettelijken toestand in de onder deensche heerschappij staande duitsche hertogdommen te verzekeren, zonder uitwerking zijn gebleven. Met Duitschland erkent Pruissen het als een nationalen pligt maatregelen te nemen om in dezen eindelijk tot eene behoorlijke oplossing te geraken. Ten slotte verklaart de koning met nadruk te willen vasthouden aan de bij het aanvaarden van het regentschap door hem verkondigde beginselen, die hij beschouwt als den veiligsten waarborg tegen den in Europa woelenden geest van omwenteling.

Frankrijk.

Parijs 12 januarij. Men verzekert hier dat de nieuwe onderhandelingen tusschen de sardinische regering en een onzer voorname bankiers plaats hebben voor eene leening van 300 millioen francs; en dat zich daartoe zelfs een sardinisch gevolmagtigde hier ter stede bevindt. Men voegt er bij, dat de inschrijving nog voor het einde der maand maart zal worden geopend.

— Dezer dagen is gesproken van het plan der regering om het getal geblindeerde batterijen tot twintig te brengen, en dat dien ten gevolge weder vier dergelijke vaartuigen door haar waren besteld. Men verneemt, dat lord Cowley daaromtrent jl. donderdag aan het gouvernement het leedwezen van het kabinet van St. James heeft te kennen gegeven. Hij zeide, dat de tegenwoordig in omloop zijnde geruchten omtrent den ongunstigen toestand der fransch-engelsche alliantie, *de fransche regering veeleer hadden moeten bewegen,* het nemen van dien maatregel uit te stellen, waardoor zoo wel in Engeland als in geheel Europa nieuw voedsel aan die geruchten werd gegeven. De minister heeft daarop geantwoord, dat de uitstrooisels van enkelen het gouvernement niet kunnen beletten, vooral met het oog op de naderende gebeurtenissen, krachtige maatregelen van verdediging te nemen en dat de marine nog grooter uitbreiding zal moeten ondergaan om aan die van Engeland gelijk te worden. De minister verklaarde, dat tien dier twintig vaartuigen in de maand maart en de overigen nog in den loop van dit jaar voltooid zullen zijn.

Italie.

Een bij Reuters agentschap te Londen ontvangen telegram meldt dat koning Frans II den wapenstilstand heeft aangenomen.

— Aan het Journal des débats wordt uit Turyn geschreven dat Oostenrijk in formeele bewoordingen heeft verklaard, dat een aanval van Garibaldi op Venetie of op eenig ander deel van Oostenrijks bezittingen, als een oorlogsfeit zou worden aangemerkt, en dat dus Oostenrijk dien overeenkomstig zou handelen. Graaf di Cavour — dus schrijft de correspondent verder — weet zeer goed dat hierop niet veel te antwoorden valt. Na de resultaten van Garibaldis ondernemingen aangenomen te hebben, is het nagenoeg onmogelijk, hem voortaan *te desavoueren. Uit dien hoofde tracht thans di Cavour vooral* Garibaldi vooreerst van zijne plannen te doen afzien. Di Cavour wil, zoozeer als iemand ter wereld, de eenheid van Italie, maar hij wil het geschikte oogenblik afwachten en de reeds verkregene resultaten niet in gevaar brengen.

— Er zijn over Marseille berigten ontvangen uit Gaëta van den 8. Het vuur op de vesting was sedert den 5 met ongehoorde hevigheid hervat. Vele huizen werden door de bommen getroffen. Een gedeelte van het aartsbisschoppelijk paleis is vernield. De troepen van koning Frans beantwoordden het vuur en hebben eene batterij der sardiniers gedemonteerd en een kruidwagen in hun kamp in de lucht doen springen. De sardiniers leggen nieuwe werken aan.

Uit Napels zijn mede berigten van den 8 ontvangen. Er waren zamenscholingen uiteengedreven en talrijke arrestatiën bewerkstelligd; onder de gearresteerde bevonden zich aanhangers der partij van Murat. Bijna het geheele garnizoen is naar de provinciën gezonden.

Een brief uit Palermo aan de Nazionale zegt, dat het tegen La Farina gerigte verzet van een geduchten aard was. Er was bevel gegeven Crispi te arresteren. De nationale garde verzette zich daartegen en dwong het kabinet af te treden.

— Berigten uit Rome van 8 dezer melden dat versterkingen voor de sardiniers door de provincie Riet zijn gemarscheerd. Zij begeven zich naar de Abruzzen om den opstand te dempen. Andere troepen zijn naar Ascoli gezonden, waar benden romeinsche boeren zich tegen de conscriptie verzetten en trachten zich met de opstandelingen in de Abruzzen te vereenigen.

Eene proclamatie van den markies Pepoli is aangeplakt. De paus heeft aan koning Frans II een brief van gelukwensching en levensmiddelen naar Gaëta gezonden. Het berigt dat Oostenrijk gevraagd heeft om het concordaat te herzien wordt tegen gesproken. Mgr. de Mérode blijft minister van oorlog.

Zeetijdingen.

Den 16 dezer is in de Westerhaven te Vlissingen binnen geloopen, wegens ijsgang: de fransche brik *Louise*, gez. Carere, van Camillas naar Antwerpen bestemd.

Eene bomschuit, te Scheveningen te huis behoorende, genaamd *Dirk en Frank*, gevoerd door schipper W. Overduin, van gemelde plaats naar Brouwershaven bestemd, tot het afhalen van oesters; deszelfs bestemming wegens het aldaar veelvuldig aanwezig zijnde drijfijs niet kunnende bereiken, is verpligt geweest te Vlissingen binnen te loopen.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 14 januarij.

Tarwe en gerst vast.

Raapolie op zes weken f 43¼. Lijnolie op zes weken f 32½.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 14 januarij.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	62¾
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	98¼
	Aand. Handelmaatschappij ...	4½	„	129
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	101⅝
	Certific. Hope & co.	4	„	74¼
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	94½
	dito	6	„	56⅞
	Aand. spoorweg..........			19¼
	Leening 1860...........	4½	„	89¼
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	75⅝
Spanje.	Obligatien	1¾	„	40 7/16
	dito binnenlandsch	3	„	47¼
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek ..	5	„	39
	dito amsterdamsche	5	„	61
	dito nationale	5	„	46
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank actien	3	„	570
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	51¾
Portugal.	Obligatien	3	„	45
	dito nieuwe	3	„	43⅞
Grenada.	dito			13¾
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	90
Mexico.	dito	3	„	20¾

Londen, **14** januarij, ten 12 ure. Consols 92.
Weenen, **14** jan. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 62,50.
Parijs, **14** jan. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 67,10.

Weldadigheid.

Inteekenaren voor de loterij van **Vrouwelijke Handwerken enz.**, ten behoeve der armen dezer stad, worden beleefdelijk verzocht de nog ontbrekende voorwerpen te willen inzenden.

Diakenen der nederduitsche hervormde gemeente alhier, maken dankbare melding van de ontvangst van 22 katoenen dekens. van de opbrengst eener loterij van de jonge jufvrouwen I. en D.; alsmede eene gift van f 15 voor extrabedeeling, door tusschenkomst van den heer B. C. Heeröldt, onder de letter A.

Middelburg 16 januarij 1861. *Diakenen voornoemd,*
JAC. DE KANTER, voorz.
W. ALTORFFER, secretaris.

Ontvangen voor de noodlijdenden door watersnood: bij den heer R. W. van Lijnden; onder lett. B. 1 muntbillet, no. 152. f 10; S. J. bankb. no. 871, f 25; v. N. 4 coup. Oostenrijk a f 3,09 ieder, f 12,36; A. en Z. in geld f 20; T. f 5; O. bankb. no. 133, f 60 en muntb. no. 208, f 10; K. 2 muntb. no. 335 en 505, f 20; N. N. bankb. no. 182, f 40; A. V. 1 coup. 2½ pct. w. s. no. 110114, f 12,37½; N. N. 1 dito 4 pct. w. s. no. 26753 f 19,80; benevens f 257 en een gouden dames horlogie.

Bij den heer Bijleveld van Serooskerke: voor Gelderland van N. N. f 2,50; C. M. muntb. no. 873, A. W. f 50; P. X. 2 muntb. ieder f 10, zamen 20; van de leerlingen van de openbare school van den heer T. J. Gersen f 21; voor Gelderland, en Noord Brabant. van N. N. watersnood, f 50; A. L. algem., comm., bankb. f 200; Y. Z. 2 muntb. f 10 of f 20; F. E. R. f 10; G. muntb. no. 365, f 50; van X. f 50; makende te zamen f 1000,03½ welke heden worden overgemaakt.

De ondergeteekenden blijven zich belasten met de ontvangst en verzending van gelden, die hun ook van elders mogten toevloeijen. De nood is onbeschrijfelijk groot; met aandrang wordt verdere hulp ingeroepen.

Middelburg, 16 januarij 1861.
R. W. VAN LIJNDEN.
BIJLEVELD VAN SEROOSKERKE.

Met blijdschap wordt berigt dat ontvangen is sedert de opgaaf van 14 dezer:

Bij den heer Sibmacher Zijnen van K. f 2,50; N. N. door K. f 3,50; X. 2 russische coupons no. 448 en 283 f 100; V. K. M. E. G. aan stuivertjes f 10; Z. Z. f 2,50; N. N. f 7; onder opschrift Bommelerwaard f 1; van twee dienstboden f 3,50; N. N. f 10; M. F. de R. f 2,50; M. een muntb. no. 475. E. M. f 10; L. id. no. 287. P. X. f 10; L. O. f 2,50; N. N. vijf stukken van vijf francs f 11,75; A. R. 2 muntb. no. 999 R. G. en 5605 f 20, S. een muntb. no. 728. P. f 10; N. N. f 2,50; X. f 3; A. Z. K. f 18.61; V. O. A. f 6; Q. een coup. no. 1751. f 4,95; Anonymus Pascal f 2,50; *m. v. E. f 2,50; eene huisse*lijke collecte f 5,50; m. f 5; A. S. f 10; P. P. f 5; knechts cigarenfabr. I. B. f 8.30.

Bij den heer Gerlach van Z. f 1; L. f 1; S. f 2,50; P. 2 coup. 11833, 34 f 24,75; A. muntb. 347 C. J. f 50; N. N. f 50; A. L. f 50; N. & J. f 22,50; 2 dienstboden f 2; S. A. muntb. 896 A. E. f 50; T. f 5; eene dienstbode f 5; uit coll. n. k. muntb. 676 K. F. f 10.

Bij den heer van den Broecke van I. M. muntb. 187 N. A. f 10; d. P. f 2,50.

Bij den heer den Bouwmeester van P. C. & W. C. alg. noodl. 11 jan. f 20; overstroomden in Gelderl. f 15.

Bij den heer Nagtglas van N. N. postm. Middelb. f 52,23½; D. D. Gelderl. en elders f 13; kleinigheid gezegend f 3,50; ongelukkigen Bommelerwaard f 2,50.

Bij den heer Fokker van A. f 5; I. P. f 5; O. f 5; H. F. L. f 10; M. f 8,50; S. E. f 2,50; Diversen f 5,20; 2 dienstboden nog f —,50; F. X. postm. Middelb. muntb. 296 f 10.

Uit de bus op de Groenmarkt. om 2 uur; D., coup. 27894, 1 julij *f* 12,37½, A. Z. A. B. B., 447, 2 Aug. 1852 *f* 25; K. *en* C., f 2; Eene dienstbode, f 0,50; Maria, 438 f 0,50; Penningske eener weduwe, f 2,50; 1 coup. 11362. 1 Julij f 2.47½; Diversen, f 98,02; Muntb., 960 H. f 50; N. N., bankb., 837 f 25; Muntb., 557, T. R. *f 10;* V. E., *coup. 606, f 1,23½; C., coup. 224, f 9,90;* J. L., whist, f 1,60; A, f 2,50: Lr. Z., f 2; ongelukkigen, f 1. Vorige opgaaf f 971,40; totaal tot heden f 1503,32½; waarvan overmaking als voren, heden geschiedt aan de commissie te Zalt-Bommel, met bijvoeging o. a.:

„Wij meenen den geest uit te drukken van vele gevers met de opmerking: dat de noodlijdenden door den watervloed in het algemeen bedoeld worden, zoo te Bommel als elders en laten aan uwe wijsheid en toevoorzicht over, naar vermogen in aller nood te voorzien. Indien wij met bepaalde aanwijzing „'s Hertogenbosch" ontvangen, zullen wij aan de commissie aldaar zenden."

Voor de commissie te 's Hertogenbosch, ontvangen in de bus op de Groenmarkt van S. een muntbiljet, groot f 10.
B. A. FOKKER, secretaris.

Voor de noodlijdenden uit den Bommelerwaard, welke te Heusden verpleegd worden, is met erkentelijkheid door den ondergeteekende ontvangen en bereids door hem overgemaakt van: X. f 5; K. f 2,50; K. f 10; T. f 2,50; S. A. f 25; T. f 1; B. f 1; J. f 1; W. f —,25; H. f —,25, X. f 3; v. B. f 5; P. f 1,50; A. f —,50; A. h. in muntbiljet no. 306. B. J. f 50; C. f 5; D. f 2,50.

Middelburg 15 januarij 1861. W. J. ZIP.

Diakenen der evangelisch luthersche gemeente, berigten met blijdschap en innige dankbaarheid, de ontvangst eener gift groot f 100, onder letters G. G.

Middelburg den 16 januarij 1861
J. VOS, voorzitter.
Fr. CREDÉ, secretaris.

Het bestuur der Vrij Metselaars loge te Vlissingen, heeft aanvankelijk met goed gevolg, bij hare leden eene lijst ter inteekening doen circuleren voor de noodlijdenden door de overstrooming in Nederland. De gelden zullen worden aangeboden aan het gemeentebestuur der stad, om er mede te handelen wáár het meest gepast zal worden geoordeeld. Zij noodigt hare stadgenooten uit, het hunne daaraan toe te voegen, en is bereid de giften daartoe te ontvangen, terwijl bussen en lijsten zullen zijn geplaatst, zoo in het loge gebouw, lange Noordstraat, C no. 10, als bij de ondergeteekenden, *vertegenwoordigende het bestuur voornoemd.*
J. DE GROOF, R. M.
VAN DUUREN DUTILH, secretaris.

Advertentien.

Middelburg, 15 Januarij 1861. Heden ontvingen wij *het voor ons zoo droevig berigt, dat onze waarde Vader* en Behuwdvader, de Heer JACOB VERMEULEN, den 12 dezer te Dordrecht is overleden.
J. VERMEULEN.
Algemeene kennisgeving. R. VERMEULEN — D'HONT.

Heden ontvingen wij de treurige tijding dat onze oudste Zoon, JOHAN HUBREGT, Stuurman op Zr. Ms. Fregat PALEMBANG, den 28 Julij 1860 te Batavia is overleden, in den ouderdom van 28 jaren.
Middelburg, J. F. SIEBRECHT.
den 16 Januarij 1861. M. SIEBRECHT,
Algemeene kennisgeving. geb. COPPOOLSE.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Vrijdag den 18 Januarij 1861, des morgens ten elf ure, in de Uitspanning DE ZWAAN, aan den Middelburg-Vlissingschen Rijweg, presenteren te verkoopen

EENE WELBEKLANTE

GROF- EN HOEFSMEDERIJ,

staande en gelegen op het Dorp West Souburg, gemerkt no. 31; gedurende acht dagen vóór de verkooping te bezigtigen en inmiddels **uit de hand te koop.** — Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner HENDRIK VERHAGE.

VERKOOPING op Dingsdag den 22 Januarij 1861. in het **NOTARISHUIS** ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT van een

FRAAIJEN EN ZINDELIJKEN INBOEDEL,

bestaande in een Secretaire, Mahoniebouten Tafels, Stoelen, Ledekanten met Behangsels, extra goed gevulde Bedden met toebehooren, eene staande Klok, Tapijten, Karpetten, Matten, *een* Pers, *een* Piano, Koper-, Tin-, Blik-, en IJzerwerk, Spiegels, Schilderijen en meer andere Goederen. Alles op Maandag te voren van 10—3 uren voor een ieder te zien.

Zindelijke Goederen kan men nog bij brengen.
L. C. HONDIUS.
Ondernemer van openbare Verkoopingen,
Taxateur en Boedelschikker.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag 22 Januarij 1861, 's morgens 10 ure, op de Buitenplaats **het Huis ten Duine,** van zwaar Essen, Elzen en Berken **Kaphout**, zware Essen **Tronken**, hard **Kliefhout** enz.

De tegen den 9 dezer aangekondigde. doch alstoen uitgestelde **HOUTVEILING** op **Ter Hooge** zal, zonder onvoorziene omstandigheden, plaats hebben op den 23 Januarij 1861.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op

Dingsdag 22 Januarij 1861,

des avonds ten zeven ure precies, in het te veilen Perceel, presenteren te verkoopen. een hecht, sterk en wel doortimmerd **HUIS en ERVE,** zijnde het

KOFFIJHUIS: DE EENDRAGT,

staande en gelegen op de Groote Markt te **Vlissingen,** wijk C. no. 75, bewoond door den Heer D. C. PREIJER, om met den 1 Maart 1861 te aanvaarden. — Hetzelve is daags te voren voor een ieder te zien.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Donderdag den 31 Januarij 1861, des avonds ten zeven ure, in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, *op de Groote Markt te Middelburg, in het openbaar bij* opbod en afslag verkoopen

VIER WOONHUIZEN EN ERVEN,

alle staande en gelegen binnen Middelburg:
HET EERSTE in de Spanjaardstraat, wijk F no. 82;
HET TWEEDE in de St. Geertruistraat, wijk H no. 92;
HET DERDE in de Lambrechtstraat, wijk L no. 91;
HET VIERDE mede in de Lambrechtstraat, wijk L no. 97.

Alle daags vóór en op den dag der Verkooping te bezigtigen; de twee eersten van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, doch alleen met overgifte van eene Toegangkaart, ten Kantore van bovengenoemden Notaris verkrijgbaar; de twee laatsten des voormiddags van 9 tot 12 *en des namiddags van 2 tot 5 ure.*

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op

Vrijdag 8 Februarij 1861,

des morgens 10 ure, aan het Woonhuis van den Eerzamen ADRIAAN POLDERMAN, aan den Noordstraatweg, in de Gemeente **Sint Laurens,** presenteren te

VERKOOPEN:

een Speelwagen, Menwagen, Arreslede, Vuilnisslede met Bak op Wielen, Liggergang, Eggen in soort, Tuingereedschap, Windwijzer, Bolhamer met Stamper, twee beslagen Schouwerribben, Schalen met Balans en Gewigt, Kiekenrennen en Kevien, Ladders, Ribben, Planken, Latten en Deuren, Wandkast en Paardewand, Snijbak, IJsbak, Teeltuin, oud IJzer, Tuinbanken, Borstbeelden, Bloemstokken, Bloempotten, Boonpersen, *Erwterijs*, Kruiwagen, Horden, Damstaken, eene partij Mest, 200 bos Stroo, Kanthooi, ongedorschen Bruineboonen, Mutsaard en Brandhout; eene Melkgeit, Ganzen, Eenden, Vogel- en Duivenkooijen, *spierwitte Katten (Engelsch Ras); voorts eene partij*

ZINDELIJKE MEUBELEN EN HUISRAAD

als: Kabinet, Kleerkast, Spiegelbureau, Cylinderbureau, Secretaire, Lessenaar, twee Glazen Porceleinkasten, Tafels *in soort*, Stoelen, *Spiegels*, Lampen, Porcelein, Glas- en Aarde-, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, Zaad- en Meelzeeften, Karn en Roomtonnen, eene Kasklok, Spekkast, Melkgerei en wat verder zal worden gepresenteerd.

NB. Die van vorige Verkoopingen nog schuldig staan worden aangemaand hun verschuldigde te voldoen.

UIT DE HAND TE KOOP **een HUIS en ERF,** *staande en gelegen in de 's Gravenstraat,* I 291. Adres Gortstraat, K 30.

Een **BOVENHUIS** te Huur tegen Mei; Noordzijde van den Dam, lett. F no. 150.

Eene **BOVEN-VOORKAMER** met **Alcove** te Huur, gemeubeleerd of ongemeubeleerd, in het beste gedeelte der Stad. Adres Boekdr. MILBORN, Langendelft.

M A G A Z I J N

is ruim voorzien van **PELTERIJEN** en **PETTEN** voor Schaatsenrijders en Narren; zoo ook van eene groote collectie Zijden **Heerenhoeden** voor Paschen.
Kortendelft, G 14. J. BUYS.
Repareert alle soorten van Bontwerk.

De ondergeteekende berigt dat bij hem te bekomen zijn **Brievenstempeltjes** à *f* 2,50 en *f* 3,— Gemeenten Stempels *f* 6 à *f* 7,— **Wapen-cachetten** *f* 3,— en hooger.
Krommeweele, K 100. T. W. DEN DOOP, Graveur.

Bij den Gedelegeerde 1ste klasse **F. C. LOBRIJ,** te **Vlissingen,** zijn in de afgeloopene 243ste Staats-Loterij de onderstaande PRIJZEN gevallen:

op No. 19826 een Prijs van *f* 1500
„ 19806 „ „ „ „ 1000
„ 19858 „ „ „ „ 1000
„ 18758 „ „ „ „ 400

en zijn voor de 244ste Loterij **Heele** en **Gedeelten** van **LOTEN** te bekomen, volgens prijscourant.

Wordt verlangd op de Buitenplaats TOORNVLIEDT in Walcheren, met Mei, een gehuwd **TUINMAN,** P. G. zonder Kinderen, bewijzen kunnende overleggen van ondervinding en bekwaamheid. Kennis van aanplanting zal tot aanbeveling strekken. De Bloemen bepalen zich tot Oranjerieplanten, Broeijerij en Druivenkast zijn aanwezig. Adres: lett. K, Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING te Middelburg, met franco Brieven.

Een MARKEUR, tevens **Societeitsbediende,** ongehuwd, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris, benevens eene **Werkmeid** en **Kindermeid** benoodigd, in de Societeit DE UNIE, te **Vlissingen.** Adres in Persoon bij den Kastelein D. JANSEN.

SCHOUWBURG TE MIDDELBURG.

Onder Directie van I. J. STOETE en A. H. SCHRODER.
Zaturdag 19 Januarij 1861.
(Abonnement niet gangbaar.)
Buitengewone Voorstelling, waarvan de opbrengst zal strekken geheel ten voordeele der noodlijdenden door
den Watersnood in Gelderland.
LEON, of TROTSCHHEID EN EERZUCHT, Tooneelspel in vijf bedrijven; na hetzelve: DE VAGEBOND, Melodrama in één bedrijf. Aanvang ten 6½ ure.

De Boekhandelaars en Stadsdrukkers J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, hebben uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

ZEEUWSCH JAARBOEKJE

EN

MIDDELBURGSCHE NAAMWIJZER. 1861.

In kl. 8o, groot 264 bladz. Ingenaaid met Zeeuwschen Almanak *f* —,95. — In Engelsch Linnen met Z. Alm. Waterg., Specieboek, Herleidingstafel van Landmaat en Wit Schrijf *f* 1,25. — Als Toevoegsel is in dezen Jaargang opgenomen: **Het Stadhuis te Middelburg in zijne verschillende verbouwingen;** eene bijdrage, uit echte bronnen zamengesteld; met vijf Plattegronden; en **uit „Oude Aanteekeningen," bijzonder omtrent Veere.**

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.